

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

งานที่ผู้วิจัยได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย วิธี
ดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ คือ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอ
เกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและ
อำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย

สมมติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเกี่ยวกับทักษะ
การบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทยแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสุ่มของ
Krejcie and Morgan (1970) ได้เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด คือ
ศึกษาธิการจังหวัดและผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 140 คน เจ้าหน้าที่บริหารการ
ศึกษาระดับอำเภอ คือ ศึกษาธิการอำเภอ จำนวน 260 คน คำนวณหาสัดส่วนระหว่าง
ประชากร : กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นใช้สัดส่วนที่ได้หาขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตการ
ศึกษา รวม 12 เขตการศึกษา จึงเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple
Random Sampling) จากเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอในแต่ละเขต

การศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดของ Mintzberg (1973) ตรวจสอบโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check-list) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 50 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง คือ เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด และ เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ ทางไปรษณีย์ จำนวน 400 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS^X หาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอ โดยใช้ค่าที (t - test)

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดส่วนมากมีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง 1 - 5 ปี คือร้อยละ 39.29 ส่วนเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอส่วนมากมีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง 6 - 10 ปี คือร้อยละ 23.46

เมื่อพิจารณาในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง 6 - 10 ปี คือร้อยละ 27.50

2. อายุ เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดส่วนมากมีอายุ 41 - 50 ปี คือร้อยละ 50 ส่วนเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอส่วนมากมีอายุ 41 - 50 ปี คือร้อยละ 44.62

เมื่อพิจารณาในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุ 41 - 50 ปี คือร้อยละ 46.50

3. อายุราชการ เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดส่วนใหญ่มีอายุราชการมากกว่า 21 ปี คือร้อยละ 87.14 ส่วนเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอส่วนใหญ่มีอายุราชการมากกว่า 21 ปี คือร้อยละ 63.85

เมื่อพิจารณาในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุราชการมากกว่า 21 ปี คือร้อยละ 72

4. ผู้มีวุฒิสถุติ เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดส่วนใหญ่มีวุฒิสถุติปริญญาโท คือร้อยละ 71.43 ส่วนเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอส่วนใหญ่มีวุฒิสถุติปริญญาตรี คือร้อยละ 70

เมื่อพิจารณาในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิสถุติปริญญาตรี คือร้อยละ 55.25

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย จำแนกรายทักษะการบริหารงาน ปรากฏผลดังนี้

ทักษะกระบวนการกลุ่ม

เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะกระบวนการกลุ่มส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตมากที่สุดและรองดังนี้

ข้อ 7 ศึกษาธิการอำเภอสามารถปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ 5 ศึกษาธิการอำเภอสามารถให้ความสำคัญแก่ครูและผู้เกี่ยวข้องในงานครูสภา และมีข้อที่มีความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ

ข้อ 4 ศึกษาธิการอำเภอสามารถสร้างความเข้าใจอันดีให้ครูส่วนใหญ่ยอมรับนับถือ ส่วนเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะกระบวนการกลุ่ม อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตมากที่สุดและรองดังนี้

ข้อ 5 ศึกษาธิการอำเภอสามารถให้ความสำคัญแก่ครูและผู้เกี่ยวข้องในงานครูสภา

ข้อ 3 ศึกษาธิการอำเภอสามารถให้ความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน

และข้อที่มีค่ามัธยฐานเลขคณิตน้อยที่สุด คือ

ข้อ 4 ศึกษาธิการอำเภอสามารถสร้างความเข้าใจอันดีให้ครูส่วนใหญ่ยอมรับนับถือ

เมื่อพิจารณาในภาพรวม

- เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

- เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะกระบวนการกลุ่ม เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทักษะความเป็นผู้นำ

เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะความเป็นผู้นำ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุดและรองดังนี้

ข้อ 4 ศึกษาธิการอำเภอสามารถทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม

ข้อ 3 ศึกษาธิการอำเภอสามารถจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้ร่วมแรงร่วมใจพัฒนาสำนักงาน

และข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด คือ

ข้อ 5 ศึกษาธิการอำเภอสามารถสร้างความเชื่อมั่นในแนวการปฏิบัติงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

ส่วนเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะความเป็นผู้นำ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุดและรองดังนี้

ข้อ 2 ศึกษาธิการอำเภอสามารถใช้อำนาจหน้าที่กับผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความยุติธรรม

ข้อ 6 ศึกษาธิการอำเภอสามารถทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับนับถือในผลการปฏิบัติงาน

และข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด คือ

ข้อ 3 ศึกษาธิการอำเภอสามารถจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้ร่วมแรงร่วมใจพัฒนาสำนักงาน

เมื่อพิจารณาในภาพรวม

- เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและ
อำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะความ
เป็นผู้นำ เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทักษะการแก้ไขความขัดแย้ง

เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหาร
งานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะการแก้ไขความขัดแย้งส่วนใหญ่ อยู่ใน
ระดับมาก เรียงตามลำดับค่ามัธยเลขคณิตมากที่สุดและรองดังนี้

ข้อ 3 ศึกษาธิการอำเภอสามารถหาข้อสรุปเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬานักเรียน
ประจำอำเภอให้ตกลงกันได้

ข้อ 2 ศึกษาธิการอำเภอสามารถประสานความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันของผู้ใต้บังคับ
บัญชาในการปฏิบัติงานให้ทำงานร่วมกันได้ดี

และข้อที่มีค่ามัธยเลขคณิตน้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง คือ

ข้อ 1 ศึกษาธิการอำเภอสามารถแก้ไขความเข้าใจที่ไม่ตรงกันในงานด้านการ
ศึกษาของคณะครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจตรงกัน

ส่วนเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการ
บริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะการแก้ไขความขัดแย้ง อยู่ใน
ระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่ามัธยเลขคณิตมากที่สุดและรองดังนี้

ข้อ 3 ศึกษาธิการอำเภอสามารถหาข้อสรุปเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬานักเรียน
ประจำอำเภอให้ตกลงกันได้

ข้อ 2 ศึกษาธิการอำเภอสามารถประสานความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันของผู้ใต้บังคับ
บัญชาในการปฏิบัติงานให้ทำงานร่วมกันได้ดี

และข้อที่มีค่ามัธยเลขคณิตน้อยที่สุด คือ

ข้อ 4 ศึกษาธิการอำเภอสามารถประสานความต้องการที่ไม่ตรงกันของผู้บริหาร
โรงเรียนในการจัดกิจกรรมด้านการศึกษาให้เป็นแนวทางที่ปฏิบัติร่วมกันได้

เมื่อพิจารณาในภาพรวม

- เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

- เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะการแก้ไขความขัดแย้ง เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทักษะการจัดการข้อมูลข่าวสาร

เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะการจัดการข้อมูลข่าวสาร อยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ข้อ คือ

ข้อ 1 ศึกษาธิการอำเภอสามารถจัดเก็บรวบรวมข้อมูลทางการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมของอำเภอได้อย่างถูกต้อง

ส่วนข้อที่เหลือ อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่ามัธยฐานเลขคณิตมากที่สุด คือ

ข้อ 2 ศึกษาธิการอำเภอสามารถจัดระบบข้อมูลได้อย่างเป็นระบบสามารถนำไปใช้ได้ง่าย

และข้อที่มีค่ามัธยฐานเลขคณิตน้อยที่สุด คือ

ข้อ 4 ศึกษาธิการอำเภอสามารถวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมของอำเภอให้เป็นข้อมูลข่าวสารใช้ตัดสินใจในการบริหาร

ส่วนเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะการจัดการข้อมูลข่าวสาร อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตมากที่สุดและรองดังนี้

ข้อ 1 ศึกษาธิการอำเภอสามารถจัดเก็บรวบรวมข้อมูลทางการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมของอำเภอได้อย่างถูกต้อง

ข้อ 6 ศึกษาธิการอำเภอสามารถนำข้อมูลข่าวสารไปใช้ตัดสินใจในการบริหารงานทางด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

และข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด คือ

ข้อ 4 ศึกษาธิการอำเภอสามารถวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมของอำเภอให้เป็นข้อมูลข่าวสารใช้ตัดสินใจในการบริหาร

เมื่อพิจารณาในภาพรวม

- เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะการจัดการข้อมูลข่าวสาร เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทักษะการตัดสินใจ

เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะการตัดสินใจ อยู่ในระดับมากและปานกลางจำนวนข้อเท่ากัน เรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุดและรองดังนี้

ข้อ 5 ศึกษาธิการอำเภอสามารถตัดสินใจเลือกทางแก้ปัญหาการขอเป็นวัดที่ถูกต้องตามกฎหมายของวัดที่มีปัญหา

ข้อ 2 ศึกษาธิการอำเภอสามารถระบุปัญหาสำคัญในการให้การดูแลวัด

และข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง คือ

ข้อ 4 ศึกษาธิการอำเภอสามารถตัดสินใจกำหนดพื้นที่ในการจัดทำแผนพัฒนาในระยะ 5 ปี เพื่อแก้ปัญหาทางการศึกษาของอำเภอ

ส่วนเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะการตัดสินใจ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุดและรองดังนี้

ข้อ 2 ศึกษาธิการอำเภอสามารถระบุปัญหาสำคัญในการให้การดูแลวัด

ข้อ 5 ศึกษาธิการอำเภอสามารถตัดสินใจเลือกทางแก้ปัญหาการขอเป็นวัดที่ถูก

ต้องตามกฎหมายของวัดที่มีปัญหา

และข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด คือ

ข้อ 4 ศึกษาธิการอำเภอสามารถตัดสินใจกำหนดพื้นที่ในการจัดทำแผนพัฒนาระยะ

5 ปี เพื่อแก้ปัญหาทางด้านการศึกษาของอำเภอ

เมื่อพิจารณาในภาพรวม

- เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

- เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและ

อำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะการ

ตัดสินใจ เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทักษะการแสวงหาและใช้ทรัพยากร

เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหาร

งานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะการแสวงหาและใช้ทรัพยากรส่วนใหญ่

อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุดและรองดังนี้

ข้อ 2 ศึกษาธิการอำเภอสามารถใช้โอกาสในการให้บริการ สร้างความสัมพันธ์
กับบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ

ข้อ 3 ศึกษาธิการอำเภอสามารถใช้จังหวัดที่เหมาะสมขอรับการสนับสนุนในการ
ดำเนินงานทางด้านการศึกษาของอำเภอจากบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ

และข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง คือ

ข้อ 5 ศึกษาธิการอำเภอสามารถนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการดำเนินงาน
ทางด้านการศึกษาของอำเภอ

ส่วนเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะการแสวงหาและใช้ทรัพยากร อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุดและรองดังนี้

ข้อ 2 ศึกษาธิการอำเภอสามารถใช้โอกาสในการให้บริการ สร้างความสัมพันธ์กับบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ

ข้อ 3 ศึกษาธิการอำเภอสามารถใช้จังหวัดที่เหมาะสมขอรับการสนับสนุนในการดำเนินงานทางด้านการศึกษาของอำเภอจากบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ

และข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด คือ

ข้อ 5 ศึกษาธิการอำเภอสามารถนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการดำเนินงานทางด้านการศึกษาของอำเภอ

เมื่อพิจารณาในภาพรวม

- เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะการแสวงหาและใช้ทรัพยากร เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทักษะการเป็นผู้ริเริ่ม

เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะการเป็นผู้ริเริ่ม อยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ข้อ คือ

ข้อ 3 ศึกษาธิการอำเภอสามารถริเริ่มจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมสุขภาพพลานามัยของอำเภอ

ส่วนข้อที่เหลือ อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด คือ

ข้อ 6 ศึกษาธิการอำเภอสามารถหาวิธีปฏิบัติงานที่เหมาะสมมาใช้ปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชา

และข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด คือ

ข้อ 2 ศึกษาธิการอำเภอสามารถหาความคิดใหม่ ๆ มาปรับปรุงการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนการสอน

ส่วนเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะการเป็นผู้ริเริ่มส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุดและรองดังนี้

ข้อ 3 ศึกษาธิการอำเภอสามารถริเริ่มจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมสุขภาพพลานามัยของอำเภอ

ข้อ 6 ศึกษาธิการอำเภอสามารถหาวิธีปฏิบัติงานที่เหมาะสมมาใช้ปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชา

และมีข้อที่มีความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ

ข้อ 2 ศึกษาธิการอำเภอสามารถหาความคิดใหม่ ๆ มาปรับปรุงการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนการสอน

เมื่อพิจารณาในภาพรวม

- เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะการเป็นผู้ริเริ่มของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทักษะความเข้าใจในบทบาทหน้าที่

เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ส่วนใหญ่

อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตมากที่สุดและรองดังนี้

ข้อ 4 ศึกษาธิการอำเภอสามารถเข้าโรงงานที่ต้องปฏิบัติ ในภารกิจของสำนักงาน
ศึกษาธิการอำเภอ

ข้อ 3 ศึกษาธิการอำเภอสามารถรู้งานของกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะผู้แทน
กระทรวงศึกษาธิการระดับอำเภอ

และมีข้อที่มีความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ

ข้อ 6 ศึกษาธิการอำเภอสามารถติดตามการดำเนินงานทางด้านการศึกษา การ
ศาสนา และการวัฒนธรรม ให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

ส่วนเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการ
บริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะความเข้าใจในบทบาทหน้าที่
อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตมากที่สุดและรองดังนี้

ข้อ 3 ศึกษาธิการอำเภอสามารถรู้งานของกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะผู้แทน
กระทรวงศึกษาธิการระดับอำเภอ

ข้อ 4 ศึกษาธิการอำเภอสามารถเข้าโรงงานที่ต้องปฏิบัติ ในภารกิจของสำนักงาน
ศึกษาธิการอำเภอ

และข้อที่มีค่ามัธยฐานเลขคณิตน้อยที่สุด คือ

ข้อ 6 ศึกษาธิการอำเภอสามารถติดตามการดำเนินงานทางด้านการศึกษา การ
ศาสนา และการวัฒนธรรม ให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

เมื่อพิจารณาในภาพรวม

- เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและ
อำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะ
ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอมีความคิด
เห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด และอำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ในภาพรวม

เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทยส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่ามัธยเลขคณิตจากมากที่สุดไปหาน้อยดังนี้ ทักษะกระบวนการกลุ่ม ทักษะความเป็นผู้นำ ทักษะความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ทักษะการแก้ไขความขัดแย้ง ทักษะการแสวงหา และใช้ทรัพยากร ทักษะการตัดสินใจ และทักษะการจัดการข้อมูลข่าวสาร ส่วนทักษะการเป็นผู้ริเริ่ม อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาในภาพรวม เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย อยู่ในระดับมาก

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกรายทักษะการบริหารงาน

เมื่อพิจารณาในภาพรวม เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อสังเกต ค่ามัธยเลขคณิตของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดมีค่าต่ำกว่าค่ามัธยเลขคณิตของคะแนนความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ ทุกรายทักษะการบริหารงานและในภาพรวม

การอภิปรายผล

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดส่วนมาก มีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง 1 - 5 ปี อาจเนื่องจากเพิ่งเข้าสู่ตำแหน่ง เพราะต้องผ่านขั้นตอนการเข้าสู่ตำแหน่งเพื่อให้ได้ผู้เหมาะสมและมีความรู้ความสามารถจริง ๆ ดังนั้น จึงพบว่าเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดส่วนมาก มีอายุ 41 - 50 ปี และมีอายุราชการมากกว่า 21 ปี ซึ่งนับว่าเป็นผู้มีวุฒิภาวะและประสบการณ์เหมาะสมกับตำแหน่ง

ส่วนเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอส่วนมากมีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง 6 - 10 ปี มีอายุ 41 - 50 ปี และมีอายุราชการ 21 ปี แสดงถึงควมมีวุฒิภาวะและประสบการณ์เหมาะสมกับตำแหน่ง

ในด้านวุฒิการศึกษา เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดส่วนใหญ่มีวุฒิสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาโท คือร้อยละ 71.43 นับว่าเหมาะสมกับตำแหน่งและหน้าที่จะสามารถพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการให้บรรลุเป้าหมายได้เป็นอย่างดี

ส่วนเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี คือ ร้อยละ 70 นับว่าเหมาะสมกับตำแหน่ง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอ เกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย

1. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย จำแนกรายทักษะการบริหารงาน มีประเด็นที่น่าสนใจซึ่งผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายดังต่อไปนี้ คือ

ทักษะกระบวนการกลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอ ด้านทักษะกระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับมาก โดยเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความ

สามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย การให้ความสำคัญแก่ครู และผู้เกี่ยวข้องในงานครูสภา และการประสานงานทางการศึกษากับทุกหน่วยงาน ในขณะ ที่เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอให้ความคิดเห็น เกี่ยวกับความสามารถในการให้ความสำคัญแก่ครูและผู้เกี่ยวข้องในงานครูสภา และการประสานงานทางการศึกษากับทุกหน่วยงาน

ผู้วิจัยเห็นว่า การมีความสามารถปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่น การให้ความสำคัญ แก่ครูกับผู้ได้บังคับบัญชา เช่น เจ้าหน้าที่ในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ตลอดจน ครู อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน และการประสานงานทางการศึกษากับทุกหน่วยงาน เป็น ความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งซึ่งมีลักษณะงานและหน้าที่ความรับผิดชอบที่ต้อง เกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่น ๆ ตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอเป็นตำแหน่งที่ต้องเกี่ยวข้องกับหน่วย งานทุกระดับและทุกประเภทในส่วนภูมิภาค ผู้ที่ครองตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอจึงควรมีความ สามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ตลอดจนให้ความสำคัญกับทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังความในพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พ. ศ. 2535 ที่กำหนดให้ศึกษาธิการอำเภอทำหน้าที่ประสานงานการจัดการศึกษา การศาสนา และการ วัฒนธรรมในฐานะผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในอำเภอ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2535) และสอดคล้องกับ Mintzberg (1973) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารที่สามารถบริหารงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและปรับปรุงงานได้ดี ควรมีทักษะกระบวนการกลุ่ม ซึ่ง Wiles (1955) ได้ให้ทัศนะไว้ว่าทักษะทางการบริหารที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารคือ ทักษะกระบวนการกลุ่ม

นอกจากนี้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสองกลุ่มให้ความสนใจเกี่ยวกับความ สามารถในการสร้างความเข้าใจอันดีให้กับครูส่วนใหญ่ยอมรับนับถือ อยู่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่ง อาจเกิดจากในปัจจุบันกรมต่าง ๆ ที่มีหน้าที่จัดการศึกษาทั้งในระดับประถมศึกษาและระดับ มัธยมศึกษา ได้พัฒนาารูปแบบระบบการบริหารงานของแต่ละกรมขึ้น ทำให้การปฏิบัติงานทาง ด้านการศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอกับหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษา มี แนวโน้มที่จะลดบทบาทลงเป็นลำดับ ซึ่งโดยพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ พ. ศ. 2535 สำนักงานศึกษาธิการอำเภอมีหน้าที่ในการกำกับ ดูแล

เร่งรัด ติดตามประเมินผล และประสานงานในการจัดการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและของรัฐบาล (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2535) ศึกษาศึกษาอาเภอจึงเป็นผู้ให้บริการแก่กรมต่าง ๆ ที่รับผิดชอบงานการจัดการศึกษาเฉพาะอย่างไป

ดังนั้น การสร้างความเข้าใจอันดีกับครู อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา จึงเป็นความสามารถที่สำคัญที่จะทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อกัน อันจะนำไปสู่การยอมรับนับถือซึ่งมีผลทำให้การบริหารงานของศึกษาศึกษาอาเภอบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่น การให้ความสำคัญแก่ครู อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้อง การประสานงานกับหน่วยงานอื่น และการสร้างความเข้าใจอันดีให้กับครูส่วนใหญ่ยอมรับนับถือ เป็นความสามารถที่จำเป็นยิ่งของทักษะกระบวนการกลุ่ม และโดยภาพรวมเกี่ยวกับทักษะกระบวนการกลุ่ม เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอาเภอเห็นว่า ศึกษาศึกษาอาเภอมีทักษะกระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับมาก

ทักษะความเป็นผู้นำ

ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอาเภอส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาศึกษาอาเภอ ด้านทักษะความเป็นผู้นำอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม ในขณะที่เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอาเภอให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการใช้อำนาจหน้าที่กับผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความยุติธรรม

ผู้วิจัยเห็นว่า การมีความสามารถทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม และความสามารถในการใช้อำนาจหน้าที่กับผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความยุติธรรม เป็นความสามารถที่จำเป็นยิ่งของทักษะความเป็นผู้นำ ผู้บริหารหน่วยงานที่มีความเป็นผู้นำ โดยอาจจะมีฐานของอำนาจ เช่น ความรู้เกี่ยวกับศาสตร์การบริหาร การมีฐานที่ร่ำรวย ความสุภาพ และอื่น ๆ แต่ถ้าใช้อำนาจหน้าที่กับผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความยุติธรรมแล้ว ผู้บริหาร

หน่วยงานนั้นก็จะนำหน่วยงานไปในทางเสียหาย การให้ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหาร การศึกษาในประเด็นการใช้อำนาจหน้าที่กับผู้ได้บังคับบัญชาด้วยความยุติธรรม น่าจะเป็นไปด้วยหลักการ และประเด็นดังกล่าวยังนำไปสู่การทำให้ผู้ได้บังคับบัญชาให้ความร่วมมือ

มีข้อสงสัยเกิดว่า ความสามารถในการให้ผู้ได้บังคับบัญชามีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่นั้น ผู้ตอบแบบสอบถามควรให้ความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจกความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ ย่อมส่งผลให้งานที่ได้รับมอบหมายบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ผู้บังคับบัญชาต้องการ ดังที่ เสนาะ ดีเยาว์ (2535) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีความเป็นผู้พาจะต้องเป็นผู้ที่สามารถควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานให้ดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับ ธงชัย สันติวงษ์ (2535) ที่กล่าวว่า ผู้นำที่ดีนั้นจะต้องสามารถกำกับหรือใช้อิทธิพลให้ผู้ปฏิบัติงานทุ่มเทความสามารถทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้

ดังนั้น ศึกษานิเทศก์อำเภอจึงควรมีความสามารถทำให้ผู้ได้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่ในสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ อันจะทำให้การบริหารงานของศึกษานิเทศก์อำเภอบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ความสามารถที่ได้นำมาอภิปรายเป็นความสามารถที่จำเป็นอย่างยิ่งของทักษะความเป็นผู้นำและโดยภาพรวมเกี่ยวกับทักษะความเป็นผู้นำ เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเห็นว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอมีทักษะความเป็นผู้นำอยู่ในระดับมาก

ทักษะการแก้ไขความขัดแย้ง

ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านการแก้ไขความขัดแย้งอยู่ในระดับมาก โดยทั้งสองกลุ่มให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการหาข้อสรุปเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาในกีฬานักเรียนประจำอำเภอให้ตกลงกันได้ และลำดับรองลงมาคือ การประสานความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันของผู้ได้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานให้ทำงานร่วมกันได้ดี

ผู้วิจัยเห็นว่า การที่ศึกษานิเทศก์อำเภอมีความสามารถหาข้อสรุปเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาในกีฬานักเรียนประจำอำเภอให้ตกลงกันได้ก็เพราะการจัดการแข่งขันกีฬา-กรีฑานักเรียน

นักศึกษา และเยาวชนประจำอำเภอ เป็นงานกิจกรรมการศึกษา ซึ่งศึกษาธิการอำเภอเป็น ผู้ดำเนินการโดยปกติในฐานะผู้แทนของกรมพลศึกษา (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2533) จึงทำให้มีประสบการณ์และได้ปฏิบัติจนเกิดความชำนาญและเป็นความสามารถในการ หาข้อสรุปเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากการแข่งขันจนสามารถดำเนินการให้ตกลงกันได้ สำหรับ ความสามารถในการประสานความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันของผู้ได้บังคับบัญชาได้แก่ เจ้าหน้าที่ ในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอให้ทำงานร่วมกันได้ เป็นความสามารถพื้นฐานของทักษะการ แก้ไขความขัดแย้ง

มีข้อสงสัยเกิดว่า ความสามารถแก้ไขความเข้าใจที่ไม่ตรงกันในงานด้านการ ศึกษาของคณะครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจตรงกัน ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสองกลุ่มให้ความคิด เห็นในประเด็นที่ระบุเป็นลำดับที่อยู่ต่ำกว่าข้ออื่น ๆ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา ระดับจังหวัดให้เป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามน่าจะให้เป็นลำดับที่หนึ่ง ทั้งนี้เนื่อง จากศึกษาธิการอำเภอมีหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษา การ คาศสนา และการวัฒนธรรม ซึ่งเป็นงานหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ, 2533) จึงเป็นหน้าที่ของศึกษาธิการอำเภอที่จะต้องให้ความรู้ ความ เข้าใจในภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการให้แก่ คณะครู อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ และเข้าใจตรงกัน และเมื่อมีปัญหาคความขัดแย้งเกี่ยวกับงานด้านการศึกษาเกิดขึ้น ศึกษา ธิการอำเภอในฐานะผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในอำเภอ ก็จะต้องใช้ความรู้ ความสามารถ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งการศึกษาธิการอำเภอจะสามารถแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ก็ต้องมีทักษะการแก้ไขความขัดแย้ง ดังที่ สุรัฐ ศิลปอนันต์ (2522) ให้ ความเห็นว่า ผู้บริหารจะสามารถจัดปัญหาในองค์การได้จะต้องใช้เทคนิคซึ่งได้จากการฝึก ปรี้อมาจนกลายเป็นความสามารถหรือทักษะในการแก้ไขความขัดแย้ง ซึ่งสอดคล้องกับ Mintzberg (1973) ได้สรุปว่า ผู้บริหารที่สามารถบริหารงานและพัฒนางานของตนให้ดีขึ้น ควรมีทักษะการแก้ไขความขัดแย้ง

ดังนั้น ศึกษาธิการอำเภอจึงควรมีความสามารถในการแก้ไขความเข้าใจที่ไม่ตรง กันในงานด้านการศึกษาของคณะครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจตรงกัน เพื่อที่จะได้ช่วยกันร่วม

มีพัฒนาการศึกษาของประเทศให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป

สรุปได้ว่า ความสามารถที่ได้นำมาอภิปราย ได้แก่ ความสามารถในการหาข้อสรุปเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาที่นักเรียนประจำอำเภอให้ตกลงกันได้ การประสานความคิดเห็นที่ตรงกันของผู้ได้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานให้ทำงานร่วมกันได้ดี และความสามารถแก้ไขความเข้าใจที่ไม่ตรงกันในงานด้านการศึกษาของคณะครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจตรงกัน เป็นความสามารถที่จำเป็นยิ่งของทักษะการแก้ไขความขัดแย้ง และโดยภาพรวมเกี่ยวกับทักษะการแก้ไขความขัดแย้ง เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเห็นว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอมีทักษะการแก้ไขความขัดแย้งอยู่ในระดับมาก

ทักษะการจัดการข้อมูลข่าวสาร

ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดส่วนใหญ่มิมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านทักษะการจัดการข้อมูลข่าวสาร อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางมาก โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลทางการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมของอำเภอได้อย่างถูกต้อง ส่วนเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลทางการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมของอำเภอได้อย่างถูกต้องเช่นเดียวกัน

ผู้วิจัยเห็นว่า ความสามารถจัดเก็บรวบรวมข้อมูลทางการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมของอำเภอได้อย่างถูกต้อง เป็นความสามารถที่จำเป็นอย่างยิ่งของทักษะการจัดการข้อมูลข่าวสาร เพราะการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบันนำมาซึ่งการจัดการข้อมูลข่าวสารที่สามารถช่วยให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ

มีข้อน่าสังเกตว่า ความสามารถหาข้อมูลข่าวสารไปใช้ตัดสินใจในการบริหารงาน ด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางมาก ในขณะที่เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอให้ความคิดเห็นในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารงานในปัจจุบันผู้บริหารต้องตัดสินใจตลอดเวลา ซึ่งข้อมูลข่าวสารจะมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจแต่ละครั้ง

ตั้งที่ นครศรี (2523) กล่าวไว้ว่า การที่ผู้บริหารจะตัดสินใจได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพสูงสุดนั้น องค์ประกอบที่สำคัญคือข่าวสาร ซึ่งสอดคล้องกับ อุทัย บุญประเสริฐ (2525) ที่กล่าวว่า เราพบว่าวิธีการที่จะช่วยให้เป็นการตัดสินใจด้วยเหตุผลนั้น ปัจจุบันเห็นเรื่องข้อมูลและสารสนเทศเป็นพื้นฐานหรือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญและมีบทบาทมากขึ้น

นอกจากนี้พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมของอำเภอให้เป็นข้อมูลข่าวสารที่ใช้ในการตัดสินใจในการบริหารงานเป็นอันดับสุดท้าย อาจเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดมีการรับรู้ในเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ การวิเคราะห์ข้อมูลมีความสำคัญมากต่อการหาข้อมูลมาใช้ ดังที่ นครศรี (2525) ได้กล่าวว่า ข้อมูล เป็นจำนวนหรือตัวเลขที่ไม่สามารถจะใช้ในการประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารได้ ส่วนข่าวสาร คือ การหาข้อมูลหลายอย่างมาทำการวิเคราะห์แจกแจงร่วมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารได้

ดังนั้น ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจึงมีความสำคัญมากต่อทักษะการจัดการข้อมูลข่าวสารของศึกษาธิการอำเภอ สรุปได้ว่า ความสามารถที่ได้หามาอภิปราย ได้แก่ ความสามารถในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลทางการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมของอำเภอได้อย่างถูกต้อง ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมได้อย่างถูกต้อง และความสามารถหาข้อมูลข่าวสารไปใช้ตัดสินใจในการบริหารงานในส่วนที่ศึกษาธิการอำเภอรับผิดชอบเป็นความสามารถที่จำเป็นยิ่งของทักษะการจัดการข้อมูลข่าวสาร และโดยภาพรวมเกี่ยวกับทักษะการจัดการข้อมูลข่าวสาร เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเห็นว่า ศึกษาธิการอำเภอมีทักษะการจัดการข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับมาก

ทักษะการตัดสินใจ

ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอ ด้านทักษะการตัดสินใจ อยู่ในระดับ

ปานกลาง โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการตัดสินใจเลือกทางแก้ปัญหา การขอเป็นวัดที่ถูกต้องตามกฎหมายของวัดที่มีปัญหา ส่วนเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับ อำเภอ มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการ ระบุนโยบายสำคัญในการให้การดูแลวัด

ผู้วิจัยเห็นว่า ความสามารถในการตัดสินใจเลือกทางแก้ปัญหาการขอเป็นวัดที่ถูก ต้องตามกฎหมายของวัดที่มีปัญหา และการระบุนโยบายสำคัญในการให้การดูแลวัด เป็นความ สามารถที่จำเป็นและสำคัญของทักษะการตัดสินใจของศึกษาธิการอำเภอ

มีข้อสังเกตว่า ความสามารถระบุนโยบายสำคัญของการจัดการศึกษาในปัจจุบัน ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสองกลุ่มควรให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากการบริหาร งานด้านการศึกษาน่าจะเป็นงานหลักของศึกษาธิการอำเภอ เพราะการศึกษาเป็นหัวใจของ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน จึงเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาครอบคลุมทุกเพศทุกวัยทุกระดับ ทั้งในระบบโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียน เป็นการศึกษตลอดชีวิต หน่วยงานที่จัดการ ศึกษาที่มีทั้งภาครัฐและเอกชน นโยบายการจัดการศึกษาจึงมีมากมายทั้งที่เป็นนโยบายระดับชาติ ระดับจังหวัด หรือระดับอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอในฐานะผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการใน อำเภอจึงจำเป็นต้องทราบและมีความสามารถพิจารณาปัญหาเพื่อหาทางเลือกในการแก้ ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง ดังที่ Mintzberg (1973) ได้กล่าวถึงทักษะการตัดสินใจในลักษณะ ของความสามารถในการวินิจฉัยสั่งการได้ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและมีการเปลี่ยนแปลง ผู้ตัดสินใจจึงต้องพิจารณาทรวจสอบปัญหาหลักและตัดสินใจเลือกทางเลือกจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏได้อย่างถูกต้อง

ดังนั้น ความสามารถในการระบุนโยบายของการจัดการศึกษาในปัจจุบัน จึงเป็น ความสามารถที่สำคัญยิ่งต่อทักษะการตัดสินใจของศึกษาธิการอำเภอ เพื่อสามารถพัฒนาการ ศึกษาของอำเภอให้ได้ตามความมุ่งหวังของกระทรวงศึกษาธิการ

สรุปได้ว่า ความสามารถที่ได้หามาอภิปราย เป็นความสามารถที่สำคัญยิ่งของ ทักษะการตัดสินใจ และโดยภาพรวมเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเห็น ว่า ศึกษาธิการอำเภอมีทักษะการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก

ทักษะการแสวงหาและใช้ทรัพยากร

ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอ ด้านทักษะการแสวงหาและใช้ทรัพยากร อยู่ในระดับมาก โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการใช้โอกาสในการให้บริการ สร้างความสัมพันธ์กับบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ และการใช้จังหวัดที่เหมาะสมขอรับการสนับสนุนในการดำเนินงานทางการศึกษาของอำเภอจากบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ

ผู้วิจัยเห็นว่า การที่ศึกษาธิการอำเภอมีความสามารถในการใช้โอกาสในการให้บริการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนมีความสามารถใช้จังหวัดที่เหมาะสมขอรับการสนับสนุนในการดำเนินงานทางการศึกษาของอำเภอจากบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ เป็นสิ่งที่เหมาะสมซึ่งนับเป็นความสามารถของศึกษาธิการอำเภอที่จะต้องแสวงหาที่จะได้มาและใช้ทรัพยากรนั้นให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานและการจัดกิจกรรมทางการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ในฐานะผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในอำเภอ ทั้งนี้ เพราะทรัพยากรมีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานมากดังที่ ประชุม รอดประเสริฐ (2533) ได้กล่าวว่า ถ้าองค์การมีทรัพยากรเพียงพอและเหมาะสม การดำเนินงานขององค์การย่อมเป็นไปอย่างราบรื่น ความเชื่อถือของผู้บริหารก็จะดีมาก และขวัญกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานให้กับองค์การจะอยู่ในเกณฑ์สูง เพราะเมื่อหน่วยงานดำเนินไปด้วยดีย่อมหมายถึงความมั่นคงของหน่วยงานหรือองค์การนั่นเอง

ดังนั้น ทักษะการแสวงหาและใช้ทรัพยากร จึงมีความสำคัญต่อการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอเป็นอย่างยิ่ง เพราะทรัพยากรไม่ว่าจะเป็น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอมีอยู่อย่างจำกัด ศึกษาธิการอำเภอจึงต้องมีความสามารถในการแสวงหาและใช้ทรัพยากรให้ถูกต้องตามลักษณะงานและความจำเป็น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ Mintzberg (1973) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารที่จะสามารถนำองค์การหรือหน่วยงานเพื่อการบรรลุเป้าหมายได้ ควรมีทักษะการแสวงหาและใช้ทรัพยากร ซึ่งสอดคล้องกับ เมธี ปิณฑานนท์ (2525) ที่กล่าวว่า

ระบบการช่วยเหลือครูจะได้ผลดีก็ต่อเมื่อผู้บริหารมีทักษะทางการบริหารที่สำคัญคือ แสวงหา และใช้ทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม

มีข้อน่าสังเกตว่า ความสามารถนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการดำเนินงาน ทางด้านการศึกษาของอำเภอ ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสองกลุ่มให้ความสนใจในระดับน้อยที่สุด น่าจะเนื่องมาจากทรัพยากรในท้องถิ่นมีอยู่อย่างจำกัด จึงขึ้นอยู่กับความสามารถในการนำ ทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้และโอกาสความจำเป็นของแต่ละกิจกรรมตลอดจนทักษะการบริหาร งานในประเด็นดังกล่าวด้วย

สรุปได้ว่า ความสามารถที่ได้นำมาอภิปราย ได้แก่ความสามารถในการใช้โอกาส ให้บริการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ การใช้จ่ายเงินที่เหมาะสมขอรับ การสนับสนุนในการดำเนินงานทางการศึกษาของอำเภอจากบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ และความสามารถนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการดำเนินงานทางการศึกษาของอำเภอ เป็นความสามารถที่จำเป็นยิ่งของทักษะการแสวงหาและใช้ทรัพยากร และโดยภาพรวมเกี่ยวกับทักษะการแสวงหาและใช้ทรัพยากร เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอ เห็นว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอมีทักษะการแสวงหาและใช้ทรัพยากรอยู่ในระดับมาก

ทักษะการเป็นผู้ริเริ่ม

ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดส่วนใหญ่มองมีความคิดเห็น เกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านทักษะการเป็นผู้ริเริ่ม อยู่ในระดับ ปานกลาง โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถริเริ่มจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อสนับสนุน โครงการส่งเสริมสุขภาพพลานามัยของอำเภอ อยู่ในระดับมาก ส่วนเจ้าหน้าที่บริหารการ ศึกษาระดับอำเภอส่วนใหญ่มองมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความสามารถริเริ่มจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมสุขภาพพลานามัยของ อำเภอ อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ผู้วิจัยเห็นว่า การที่ศึกษานิเทศก์อำเภอมีความสามารถริเริ่มจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อ สนับสนุน โครงการส่งเสริมสุขภาพพลานามัยของอำเภอ เพราะโครงการส่งเสริมสุขภาพ พลานามัยของอำเภอเป็นงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์อำเภอในฐานะผู้แทนกรม

พลศึกษา ซึ่งจากการที่ศึกษาธิการอำเภอเป็นผู้รับผิดชอบงานกีฬาของอำเภอโดยตลอดมา จึงมีประสบการณ์และความชำนาญสามารถริเริ่มจัดการแข่งขันกีฬาระดับเยาวชนและประชาชนของอำเภอได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้การจัดให้มีการแข่งขันกีฬาระดับเยาวชนและประชาชนของอำเภอประจำปี ยังนับเป็นกิจกรรมที่สำคัญของอำเภอในการสร้างมวลชน อีกทั้งยังก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นผู้นับถือและเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย มีความรักสามัคคี และยังทำให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกัน ดังนั้น ความสามารถริเริ่มจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมสุขภาพพลานามัยของอำเภอ จึงมีความสำคัญยิ่งต่อทักษะการเป็นผู้ริเริ่มของศึกษาธิการอำเภอ

มีข้อเสนอแนะว่า ความสามารถหาความคิดสร้างสรรค์ใช้เป็นแนวทางการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมของอำเภอ เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดให้ความคิดเห็นในประเด็นที่กล่าวอยู่ในระดับปานกลาง และให้เป็นอันดับที่อยู่ต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ส่วนเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอให้อยู่ในระดับมาก และให้เป็นอันดับที่อยู่ต่ำกว่าข้ออื่น ๆ เช่นกัน ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามน่าจะให้เป็นลำดับที่ 1 เนื่องจากศึกษาธิการอำเภอเป็นหัวหน้าสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมในอำเภอ จึงต้องพยายามคิดหาวิธีให้การดำเนินงานตามภารกิจของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอเป็นไปด้วยความราบรื่นอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทางการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ตามความมุ่งหวังของกระทรวงศึกษาธิการ

ดังนั้น ความสามารถริเริ่มจัดการแข่งขันกีฬา เพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมสุขภาพพลานามัยของอำเภอ ความสามารถหาความคิดสร้างสรรค์ใช้เป็นแนวทางการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมของอำเภอ จึงจำเป็นสำหรับทักษะการเป็นผู้ริเริ่ม และเป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอเป็นอย่างยิ่ง ดังที่ วีรัช สงวนวงศ์วาน (2531) กล่าวว่า หน้าที่ประการแรกของผู้บริหารคือ การริเริ่ม การริเริ่มอาจจะเป็นไปในรูปความคิดสร้างสรรค์ต่าง ๆ หรือวิธีการปฏิบัติงานซึ่งเป็นประโยชน์ต่อองค์การ ทำให้การปฏิบัติงานเพื่อให้บริการสูงสุดประสงค์ขององค์การ

ง่ายเข้า หรือทำให้เกิดวัตถุประสงค์ใหม่ที่ดีกว่า

สรุปได้ว่า ความสามารถที่ได้นำมาอภิปราย ได้แก่ ความสามารถเริ่มจัดการแข่งขันกีฬา เพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมสุขภาพพลานามัยของอำเภอ ความสามารถนำความคิดสร้างสรรค์ใช้เป็นแนวทางดำเนินงาน เพื่อพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม เป็นความสามารถที่จำเป็นยิ่งของทักษะการเป็นผู้ริเริ่ม และโดยภาพรวมเกี่ยวกับทักษะการเป็นผู้ริเริ่ม เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเห็นว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอมีทักษะการเป็นผู้ริเริ่มอยู่ในระดับปานกลาง

ทักษะความเข้าใจบทบาทหน้าที่

ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ด้านทักษะความเข้าใจบทบาทหน้าที่ อยู่ในระดับมาก โดยเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าใจงานที่ต้องปฏิบัติ ในภารกิจของสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ ในขณะที่เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการรู้งานของกระทรวงศึกษานิเทศก์ในฐานะผู้แทนกระทรวงศึกษานิเทศก์ระดับอำเภอ

ผู้วิจัยเห็นว่า ความสามารถเข้าใจงานที่ต้องปฏิบัติในภารกิจของสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ และความสามารถรู้งานของกระทรวงศึกษานิเทศก์ในฐานะผู้แทนกระทรวงศึกษานิเทศก์ระดับอำเภอ เป็นความเหมาะสมของผู้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์อำเภอ

มีข้อน่าสังเกตว่า ความสามารถเข้าใจงานของผู้บริหารที่ต้องปฏิบัติในภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ผู้ตอบแบบสอบถามควรให้ความสำคัญมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากเป็นที่ยอมรับกันว่าตำแหน่งและบทบาทหน้าที่เป็นสิ่งที่มิได้อยู่แล้วบุคคลเพียงเข้าไปครองตำแหน่งนั้น ศึกษานิเทศก์อำเภอในฐานะผู้บริหาร จึงต้องมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองในฐานะผู้บริหารเป็นอย่างดี จึงจะทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ ภิญญา สาธร (2523) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทหน้าที่ คือ หน้าที่ หรือเงื่อนไขที่ต้องกระทำและบรรดาสิทธิต่าง ๆ ที่ได้มาพร้อมกับตำแหน่ง

ดังนั้น ความสามารถเข้าในงานที่ต้องปฏิบัติในภารกิจของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ จึงมีความสำคัญต่อการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอเป็นอย่างยิ่ง ในอันที่จะให้การบริหารงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ Mintzberg (1973) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารที่สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและปรับปรุงงานได้ดี ควรมีทักษะความเข้าใจบทบาทหน้าที่

สรุปได้ว่า ความสามารถที่ได้นำมาอภิปราย ได้แก่ความสามารถในการเข้าในงานที่ต้องปฏิบัติ ในภารกิจของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ความสามารถในการรู้งานของกระทรวงศึกษาธิการในฐานะผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการระดับอำเภอ และความสามารถเข้าในงานที่ต้องปฏิบัติในภารกิจของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เป็นความสามารถที่จำเป็นยิ่งของทักษะความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และโดยภาพรวมเกี่ยวกับทักษะความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอมีทักษะความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่อยู่ในระดับมาก

2. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ในภาพรวม

ผลการวิจัยพบว่า

เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย อยู่ในระดับมาก โดยให้ลำดับความสำคัญ จากมากไปหาน้อย คือ ทักษะกระบวนการกลุ่ม ทักษะความเป็นผู้นำ ทักษะความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ทักษะการแก้ไขความขัดแย้ง ทักษะการแสวงหาและใช้ทรัพยากร ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการจัดการข้อมูลข่าวสาร และทักษะการเป็นผู้ริเริ่ม ผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสมกับการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอ แต่อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่า ทักษะการจัดการข้อมูลข่าวสาร และทักษะการเป็นผู้ริเริ่ม ควรให้ความสำคัญมากกว่านี้ ทั้งนี้เพราะศึกษาธิการอำเภอ มีฐานะเป็นผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการระดับอำเภอ การที่ศึกษาธิการอำเภอมีฐานะเป็นผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการดังที่กล่าวมาแล้วนั้น ทำให้ศึกษาธิการอำเภอต้องปฏิบัติงานในส่วนของข้อมูลสถิติและวางแผน การบริการและประสานงาน

และการติดตามและประเมินผล ซึ่งต้องอาศัยทักษะการจัดการข้อมูลข่าวสารเป็นอย่างมาก จึงจะทำให้การปฏิบัติงานตามภารกิจบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ศึกษาธิการอำเภอ จึงควรมีทักษะการจัดการข้อมูลข่าวสาร

สำหรับทักษะการเป็นผู้ริเริ่ม เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง จึงควรที่ศึกษาธิการอำเภอรวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในระดับจังหวัดและระดับกรม ได้ให้ความสำคัญพัฒนาทักษะการเป็นผู้ริเริ่มของศึกษาธิการอำเภอ เพราะเป็นทักษะที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนางานการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ให้เจริญก้าวหน้าตามความมุ่งหวังของกระทรวงศึกษาธิการ

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

ทั้งนี้ เนื่องจากพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด มีค่าต่ำกว่าค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอทุกรายทักษะการบริหารงานและในภาพรวม

ผู้วิจัยเห็นว่า น่าจะเนื่องจากเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดอยู่ในฐานะผู้บังคับบัญชา และส่วนใหญ่มีวุฒิสูงสุดปริญญาโท ประกอบกับเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดเป็นตำแหน่งที่อยู่ในระดับที่สูงกว่าตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอหรือศึกษาธิการอำเภอ จึงทำให้ความคิดเห็นไม่ตรงกัน เนื่องจากประสบการณ์ ความรอบรู้ทางวิชาการ ตลอดจนข้อมูลข่าวสาร ๆ ระหว่างสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและสำนักงานศึกษาธิการอำเภอไม่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบันเพียงพอ สำหรับเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ เป็นธรรมดาที่จะประเมินตนเองสูงกว่าปกติ

ดังนั้น การเปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย จึงแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

จากผลการวิจัย พบว่า เมื่อพิจารณาที่ทักษะการบริหารงานเป็นรายทักษะ ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่ม ระบุว่า ศึกษาธิการอำเภอมีทักษะการเป็นผู้ริเริ่มอยู่ในระดับปานกลางนั้น สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดควรดำเนินการ ดังนี้

1. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของบุคลากรในระดัจังหวัดและอำเภอ โดยเน้นกลุ่มศึกษาธิการอำเภอเป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก
2. จัดหาหนังสือ ตำรา และแบบทดสอบที่เกี่ยวกับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไว้ที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อศึกษาธิการอำเภอจะได้ใช้ในการแสวงหาแนวทาง และ/หรือวิธีการที่จะพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตลอดจนใช้แบบทดสอบเพื่อประเมินระดับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของตน
3. ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการที่สร้างสรรค์ทางการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม โดยการกระตุ้นให้ศึกษาธิการอำเภอคิดโครงการต่าง ๆ ดังกล่าว แล้วให้การสนับสนุนให้โครงการสามารถดำเนินการได้

สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

สำนักงานศึกษาธิการอำเภอควรดำเนินการ ดังนี้

1. ส่งเสริมบรรยากาศของสำนักงานให้มีลักษณะที่เอื้อต่อการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของบุคลากรในสำนักงาน โดยเฉพาะศึกษาธิการอำเภอ
2. จัดให้มีการพบปะพูดคุยกันเป็นประจำต่าง ๆ ที่ช่วยกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความคิดริเริ่มอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่เห็นรูปแบบการจัดที่เป็นทางการ
3. จัดมุมหนังสือขึ้นในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ โดยเห็นการจัดหาหนังสือที่ช่วยพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ควรทำการวิจัยในลักษณะการหาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอกับประสิทธิผลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย

2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการ ในลักษณะของตัวแปรที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย